

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 20
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]
Αρ. Φακ. Δ/ντή ΤΑΥ: 2.12.038.016.07.01

**«ΜΕΕΠ για τη Μεταφορά προς Αποκατάσταση 34 χώρων Ανεξέλεγκτης
Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) της Επαρχίας Λεμεσού»**

1. Εισαγωγή

Η Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για το Έργο το οποίο αφορά την μεταφορά προς αποκατάσταση 34 χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) της Επαρχίας Λεμεσού, υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή, με σχετική επιστολή από τον Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (Αρ.Φακ.2.12.038.016.07.01 και ημερομηνία 21.01.19) για αξιολόγηση.

Ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπει ο πιο πάνω Νόμος, στη γνωστοποίηση της υποβολής της ΜΕΕΠ, σε δύο καθημερινές εφημερίδες, όπως επίσης και του δικαιώματος υποβολής στην Περιβαλλοντική Αρχή, εντός 30 ημερών, απόψεων ή παραστάσεων αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον. Το θέμα συζητήθηκε σε δύο συνεδρίες της Επιτροπής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον στις 26.03.19 και στις 3.09.19.

Όσον αφορά τη Δημόσια Παρουσίαση, πραγματοποιήθηκε μια παρουσίαση του θέματος στις 28/09/2018 στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Μέσα Γειτονιάς, όπου προσκλήθηκαν οι εκπρόσωποι των Δήμων και Κοινοτήτων που θα επηρεαστούν από την αποκατάσταση, και ζητήθηκαν οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών.

Με βάση τις απόψεις των μελών της Επιτροπής, τις θέσεις των διαφόρων αρμόδιων Τμημάτων και Φορέων, και τη ΜΕΕΠ ετοιμάστηκε η παρούσα Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή του έργου σύμφωνα με τη Μελέτη

Η αξιολόγηση της επικινδυνότητας των ΧΑΔΑ η οποία έχει μελετηθεί, εντάσσει 34 ΧΑΔΑ της επαρχίας Λεμεσού στον τρόπο αποκατάστασης R2, όπου γίνεται μεταφορά απορριμματικών αποθέσεων ΧΑΔΑ σε άλλους προς αποκατάσταση ΧΑΔΑ (Πίνακας 1). Σημειώνεται ότι ο ΧΑΔΑ «Βατί» προτείνεται να δεχτεί τα απορρίμματα και το ρυπασμένο έδαφος από 27 ΧΑΔΑ (Α/α 1-27 στον Πίνακα 1, μεταφέρονται στο Βατί). ο συνολικός όγκος αποθέσεων ανέρχεται στα 500.175,85 m³.

Πίνακας 1 : Οι 34 ΧΑΔΑ που θα μεταφερθούν σε άλλους ΧΑΔΑ.

Α/α	Κωδικός ΧΑΔΑ	Ονομασία ΧΑΔΑ που μεταφέρονται
1	LM05	ΚΕΛΛΑΚΙ
2	LM06	ΔΙΕΡΩΝΑ
3	LM07	ΣΥΚΟΠΕΤΡΑ
4	LM08	ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΣ
5	LM09	ΛΟΥΒΑΡΑΣ
6	LM10	ΚΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
7	LM11	ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ
8	LM12	ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ (Α&β)
9	LM13	ΑΓΡΟΣ
10	LM14	ΑΓΡΙΔΙΑ
11	LM15	ΚΥΠΕΡΟΥΝΤΑ
12	LM16	ΧΑΝΔΡΙΑ
13	LM17	ΑΨΙΟΥ
14	LM18	ΟΜΟΔΟΣ
15	LM20	ΜΑΛΛΙΑ
16	LM21	ΔΩΡΑ(1&2)
17	LM23	ΠΑΧΝΑ
18	LM28	ΑΚΡΩΤΗΡΙ
19	LM31	ΛΕΜΙΘΟΥ
20	LM32	ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ
21	LM33	ΤΡΕΙΣ ΕΛΙΕΣ
22	LM36	ΑΡΑΚΑΠΑΣ
23	LM37	ΕΠΤΑΓΩΝΙΑ
24	LM41	ΠΙΣΣΟΥΡΙ
25	LM44	ΥΨΩΝΑΣ
26	LM02	ΜΟΝΑΓΡΟΥΛΙ
27	LM04	ΠΡΑΣΤΕΙΟ ΚΕΛΛΑΚΙΟΥ
28	LM22	ΑΓΙΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ
29	LM24(A)	ΚΑΤΩ ΚΥΒΙΔΕΣ (Α)
30	LM25	ΑΓΙΟΣ ΘΕΡΑΠΩΝ
31	LM26	ΒΟΥΝΙ
32	LM30	ΚΑΝΤΟΥ
33	LM40	ΑΡΜΕΝΟΧΩΡΙ
34	LM42	ΑΡΣΟΣ

Σκοπός της ΜΕΕΠ είναι η ανάλυση και αξιολόγηση των πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη μεταφορά 34 Χώρων Ανεξέλεγκτης Απόρριψης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) της επαρχίας Λεμεσού, σε ΧΑΔΑ προς αποκατάσταση. Στα πλαίσια αυτά, προτείνονται τεχνολογικές λύσεις για την εξάλειψη/ περιορισμό/ ελαχιστοποίηση της ρύπανσης, λόγω της υφιστάμενης κατάστασης των ΧΑΔΑ. Απώτερος στόχος υλοποίησης του έργου είναι η διατήρηση, αποκατάσταση (όπου είναι εφικτό) και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος (χλωρίδα, πανίδα), η προστασία των υπόγειων υδροφορέων και της δημόσιας υγείας και η αξιοποίηση των ελεύθερων επιφανειών που θα δημιουργηθούν.

Ο μεθοδολογία που θα χρησιμοποιηθεί δεν απαιτεί ιδιαίτερα πολύπλοκες τεχνικές προδιαγραφές. Αρχικά, αναμένεται ότι θα πραγματοποιηθεί συλλογή των διασκορπισμένων απορριμμάτων που βρίσκονται εντός των ορίων των ΧΑΔΑ, σε μια ομοιόμορφη μάζα, με μηχανικά μέσα (ή/ και χειρονακτικά), σε ένα κεντρικό σημείο. Στη συνέχεια, οι απορριμματικές αποθέσεις και το ρυπασμένο φυσικό έδαφος κάτω από την έκταση του ΧΑΔΑ θα σκαφθούν και με τη βοήθεια μηχανικών μέσων, θα φορτωθούν σε κλειστά φορτηγά οχήματα και θα μεταφερθούν σε ΧΑΔΑ, τα οποία πρόκειται να αποκατασταθούν επιτόπου. Η εκσκαφή των απορριμμάτων σε κάθε ΧΑΔΑ θα γίνεται μέχρι τη γραμμή εδάφους (αρχικό έδαφος). Μετά την προαναφερθείσα απομάκρυνση των απορριμμάτων, θα εκσκαφθεί και

απομακρυνθεί στρώση πάχους 0,50 m ρυπασμένου εδαφικού υλικού υποκειμένου των απορριμμάτων, εξαιρουμένης της περίπτωσης εμφάνισης του βραχώδους υποβάθρου κατά την οποία δε θα γίνεται εκβραχισμός. Επίσης, θα πραγματοποιηθούν έργα επιχωμάτωσης για τη διαμόρφωση ανάγλυφου – τελικής κάλυψης. Η εκσκαφή θα επιχωθεί με καθαρό εδαφικό υλικό μέχρι την προαναφερθείσα γραμμή φυσικού εδάφους. Συγκεκριμένα στην περίπτωση απότομων κλίσεων του αναγλύφου των ΧΑΔΑ, για την αποτροπή διάβρωσης λόγω επιφανειακών απορροών, θα χρησιμοποιηθούν γεωκυψέλες πληρωμένες με καθαρό εδαφικό υλικό πάχους 0,20m .

Το φυσικό, βιολογικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της Άμεσης Περιοχής Μελέτης (ΑΠΜ) των ΧΑΔΑ είναι υποβαθμισμένο, λόγω της ανεξέλεγκτης απόρριψης των αποβλήτων. Φαινόμενα διάβρωσης και καθίζησης εντοπίζονται στο έδαφος με συνέπεια την αναδιαμόρφωση της μορφολογίας τους. Στην παρούσα Μελέτη, προέχει η προστασία της βιοποικιλότητας των περιοχών που γειτνιάζουν με τους υπό αναφορά ΧΑΔΑ (και όχι οι περιοχές ΧΑΔΑ), δεδομένου ότι οι περισσότεροι από τους ΧΑΔΑ (23) χωροθετούνται ή γειτνιάζουν σε Ζώνες Προστατευόμενων Περιοχών (ΖΕΠ). Ο ΧΑΔΑ Ακρωτηρίου χωροθετείται σε περιοχή που εντάσσεται στη συνθήκη Ramsar. Επίσης, ορισμένοι από τους υπό μελέτη ΧΑΔΑ χωροθετούνται σε μικρές αποστάσεις από επιφανειακές πηγές ύδατος (όπως υδατόρεματα ποταμών, λίμνες, φράγματα κ.λ.π), ή εμπίπτουν σε λεκάνες απορροής υδάτων.

3. Εργασίες αποκατάστασης, σύμφωνα με την ΜΕΕΠ

Σύμφωνα με την επιλεγόμενη μέθοδο μεταφοράς απορριμματικών αποθέσεων ΧΑΔΑ σε άλλους προς αποκατάσταση ΧΑΔΑ (R2), οι απορριμματικές αποθέσεις και ρυπασμένο φυσικό έδαφος κάτω από την έκταση των ΧΑΔΑ θα σκαφθούν, θα μεταφερθούν και αποθεθούν σε άλλους προς αποκατάσταση ΧΑΔΑ.

Η εκσκαφή των απορριμμάτων σε κάθε ΧΑΔΑ θα γίνεται μέχρι τη γραμμή εδάφους (αρχικό έδαφος). Μετά την προαναφερθείσα απομάκρυνση των απορριμμάτων, θα εκσκαφθεί και απομακρυνθεί στρώση πάχους 0,50m ρυπασμένου εδαφικού υλικού υποκειμένου των απορριμμάτων, εξαιρουμένης της περίπτωσης εμφάνισης του βραχώδους υποβάθρου κατά την οποία δε θα γίνεται εκβραχισμός. Μετά την απομάκρυνση του εν λόγω ρυπασμένου εδαφικού υλικού, η εκσκαφή θα επιχωθεί με καθαρό εδαφικό υλικό μέχρι την προαναφερθείσα γραμμή φυσικού εδάφους. Στη περίπτωση απότομων κλίσεων του αναγλύφου του ΧΑΔΑ, για την αποτροπή διάβρωσης λόγω επιφανειακών απορροών, θα χρησιμοποιηθούν γεωκυψέλες πληρωμένες με καθαρό εδαφικό υλικό πάχους 0,20m.

Σε περίπτωση που κατά την εκτέλεση των εργασιών βρεθεί απορριμματικό υλικό υποκείμενο της θεωρηθείσας γραμμής φυσικού εδάφους, τότε είτε θα αποκατασταθεί επί τόπου η υπολειπόμενη ποσότητα απορριμματικού υλικού (χωρίς περαιτέρω εκσκαφή των απορριμμάτων υποκείμενων της θεωρηθείσας γραμμής εδάφους) με μέτρα αποκατάστασης που θα προκύψουν εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία αξιολόγησης επικινδυνότητας του, είτε θα μεταφερθεί ποσότητα απορριμμάτων σε άλλους προς αποκατάσταση ΧΑΔΑ.

4. ΧΑΔΑ που χωροθετούνται εντός περιβαλλοντικά ευαίσθητων περιοχών

Οι περισσότεροι από τους υπό μελέτη ΧΑΔΑ (23) χωροθετούνται σε ζώνες εντός περιβαλλοντικά ευαίσθητων περιοχών (Πίνακας 2), ενώ 15 ΧΑΔΑ εμπίπτουν ή γειτνιάζουν με περιοχές προστασίας (Πίνακας 3, μέρη 1 και 2). Στους πίνακες γίνεται περιγραφή των περιβαλλοντικά ευαίσθητων περιοχών, όπως και των περιοχών προστασίας του Δικτύου Natura 2000 στις οποίες εμπίπτουν ή συνορεύουν οι υπό αναφορά ΧΑΔΑ.

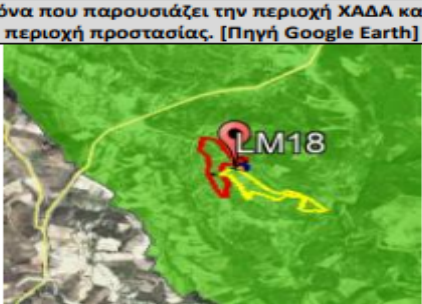

Πίνακας 2 : Οι 23 ΧΑΔΑ σε ζώνες εντός περιβαλλοντικά ευαίσθητων περιοχών

A/A	Κωδικός ΧΑΔΑ	Όνομασία ΧΑΔΑ	Εντός Προστατευόμενης Περιοχής
1	LM04	ΠΡΑΣΤΕΙΟ ΚΕΛΛΑΚΙΟΥ	εντός ΕΖΠ φρ. Γερμασόγειας & Εντός Ζ3 Γερμασόγειας
2	LM05	ΚΕΛΛΑΚΙ	εντός ΕΖΠ φρ. Γερμασόγειας και Διπόταμου & Εντός Ζ2 της 2007/007 Επταγώνιας
3	LM06	ΔΙΕΡΩΝΑ	εντός ΕΖΠ φρ. Γερμασόγειας & Εντός Ζ3 Γερμασόγειας
4	LM07	ΣΥΚΟΠΕΤΡΑ	εντός ΚΖΠ και ΕΖΠ φρ. Γερμασόγειας & Εντός Ζ3 Γερμασόγειας, 650m από 1991/063 Συκόπετρας και 850m από πηγή s9-2-2-36 Φτεριτζιέρη
5	LM08	ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	εντός ΕΖΠ φρ. Γερμασόγειας & Εντός Ζ3 Γερμασόγειας
6	LM09	ΛΟΥΒΑΡΑΣ	εντός ΕΖΠ φρ. Γερμασόγειας & Εντός Ζ3 Γερμασόγειας
7	LM10	ΚΑΛΟ ΧΩΡΙΟ	εντός ΚΖΠ και ΕΖΠ φρ. Γερμασόγειας & Εντός Ζ3 Γερμασόγειας
8	LM12 (A)	ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (A)	εντός ΚΖΠ Φρ. Κούρη
9	LM12 (B)	ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (B)	εντός ΕΖΠ Φρ. Κούρη & 950m απο πηγή s9-6-5-84 Λατσι, Κάτω Μύλος
10	LM13	ΑΓΡΟΣ	εντός ΕΖΠ Φρ. Κουρή & 800m από 1993/063 Ποταμίτιστα και 200m από την ζώνη Ζ2 προστασίας της & εντός περιοχής Natura (SPA)
11	LM14	ΑΓΡΙΔΙΑ	εντός ΕΖΠ Φρ. Κούρη & 1000m απο 1996/058 Αγρός
12	LM15	ΚΥΠΕΡΟΥΝΤΑ/ ΔΥΜΕΣ	εντός ΕΖΠ Φρ. Κούρη & 1100m απο 1980/081 Δύμες
13	LM18	ΟΜΟΔΟΣ	Εντος περιοχής Natura (SPA)
14	LM20	ΜΑΛΙΑ	Εντος περιοχής Natura (SPA)
15	LM21	ΔΩΡΑ (1)	Εντος περιοχής Natura (SPA)
16	LM23	ΠΑΧΝΑ	Εντος περιοχής Natura (SPA)
17	LM25	ΑΓΙΟΣ ΘΕΡΑΠΩΝ	ΝΑΙ εντός ΕΖΠ Φρ. Κουρή
18	LM28	ΑΚΡΩΤΗΡΙ	Εντός της Αλυκής Ακρωτηρίου & της Βρετανικής Βάσης
19	LM31	ΛΕΜΙΘΟΥ	εντός ΚΖΠ και ΕΖΠ Φρ. Αρμίνου & 1100m απο 1980/081 Δύμες
20	LM32	ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ	εντός ΕΖΠ Φρ. Αρμίνου & εντός Ζ2 της 1991/099 και 2009/023 Παλαιόμυλου
21	LM33	ΤΡΕΙΣ ΕΛΙΕΣ	εντός ΕΖΠ Φρ. Αρμίνου & 300m από π. Διάριζο
22	LM36	ΑΡΑΚΑΠΑΣ	εντός ΕΖΠ φρ. Γερμασόγειας
23	LM37	ΕΠΤΑΓΩΝΙΑ	εντός ΕΖΠ φρ. Γερμασόγειας & 1000m από 2009/052 Επταγώνια

Πίνακας 3 (μέρος 1/2): Οι 15 ΧΑΔΑ που εμπίπτουν ή γειτνιάζουν με περιοχές προστασίας

Κωδ.	Όνομ. ΧΑΔΑ	Περιοχή Προστασίας	Εικόνα που παρουσιάζει την περιοχή ΧΑΔΑ και τη περιοχή προστασίας. [Πηγή Google Earth]
LM07	ΣΥΚΟΠΕΤΡΑ	Νοτιοδυτικό τμήμα του ΧΑΔΑ εμπίπτει εντός της περιοχής προστασίας Βουνοκορφές Μαδαρής - Παπούτσας CY2000015	
LM09	ΛΟΥΒΑΡΑΣ	Δεν εμπίπτει ούτε συνορεύει με περιοχή προστασίας. Όμως περίπου 600 m νοτιοδυτικά βρίσκεται η Περιοχή Δάσος Λεμεσού CY5000001	
LM11	ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	Ο ΧΑΔΑ χωροθετείται εντός της περιοχής προστασίας Βουνοκορφές Μαδαρής - Παπούτσας CY2000015	
LM12	ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (Α)	Σε απόσταση 500 m περίπου δυτικά του ΧΑΔΑ βρίσκεται η Περιοχή Κοιλιάδας Ξυλούρικου CY5000008	
LM12	ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (Β)	Δεν εμπίπτει ούτε συνορεύει με περιοχή προστασίας. Όμως περίπου 500 m δυτικά βρίσκεται η Περιοχή Κοιλιάδας Ξυλούρικου CY5000008	
LM13	ΑΓΡΟΣ	Χωροθετείται εντός της Κοιλιάδας Ξυλούρικου CY5000008	
LM14	ΑΓΡΙΔΙΑ	Τμήμα του ΧΑΔΑ εφάπτεται νοτιοανατολικά με την περιοχή Κοιλιάδας Ξυλούρικου CY5000008	
LM16	ΧΑΝΔΡΙΑ	Ο ΧΑΔΑ χωροθετείται εντός της περιοχής προστασίας Βουνοκορφές Μαδαρής - Παπούτσας CY2000015	

Πίνακας 3 (μέρος 2/2): Οι 15 ΧΑΔΑ που εμπίπτουν ή γειτνιάζουν με περιοχές προστασίας

Κωδ.	Όνομ. ΧΑΔΑ	Περιοχή Προστασίας	Εικόνα που παρουσιάζει την περιοχή ΧΑΔΑ και τη περιοχή προστασίας. [Πηγή Google Earth]
LM18	ΟΜΟΔΟΣ	Χωροθετείται εντός περιοχής Χα – Ποτάμι CY5000010	
LM20	ΜΑΛΙΑ	Χωροθετείται εντός περιοχής Χα - Ποτάμι CY5000010	
LM21	ΔΩΡΑ (1)	Χωροθετείται εντός περιοχής Χα - Ποτάμι CY5000010	
LM21	ΔΩΡΑ (2)	Ο ΧΑΔΑ χωροθετείται εντός της περιοχής Χα - Ποτάμι CY5000010	
LM23	ΠΑΧΝΑ	Εντός περιοχής Ποταμός Παραμαλιού CY5000009	
LM26	ΒΟΥΝΙ	Ο ΧΑΔΑ χωροθετείται εντός τμήματος της περιοχής Χα - Ποτάμι με CY5000010	
LM28	ΑΚΡΩΤΗΡΙ	Τμήμα του ΧΑΔΑ χωροθετείται εντός του συμπλέγματος υγροτόπων που περιλαμβάνει την Αλυκή και το βάλτο του Ακρωτηρίου (περιοχή υπό συνθήκη Ramsar), Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (ΣΠΠ) καθώς, και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)	

5. Περιγραφή, των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

Οι επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια των εργασιών αποκατάστασης, αφορούν μεταξύ άλλων τις ακόλουθες:

Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι επιπτώσεις στο έδαφος κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών θα προκληθούν από τη συμπίεση του εδάφους από τα βαρέα οχήματα, την απόρριψη υγρών και χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού των εργοταξίων και τη πιθανή μεταφορά ακατάλληλων υλικών για επιχωμάτωση. Επισημαίνεται ότι, το έδαφος της κάθε περιοχής είναι ήδη αρκετά επιβαρυνμένο από την ανεξέλεγκτη διάθεση των αποβλήτων και ότι στόχος είναι ο περιορισμός της ρύπανσης των περιοχών μελέτης.

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Οι επιπτώσεις από τις εργασίες αποκατάστασης σχετίζονται με την πιθανότητα διαρροών αποβλήτων, μηχανέλαιων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού εργοταξίου, και από τις εργασίες μεταφοράς των απορριμμάτων. Τα ΧΑΔΑ που βρίσκονται σε μικρές αποστάσεις από επιφανειακές πηγές νερού πιθανώς να επηρεαστούν εάν δεν ληφθούν μέτρα προστασίας από τον εργολάβο.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας αναμένεται να προέλθουν από τις εκπομπές των μηχανημάτων κατασκευής και του σχετικού εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθεί σε όλες τις φάσεις των κατασκευαστικών εργασιών. Οι εργασίες αποκατάστασης του χώρου αποτελούν τη βασικότερη πηγή έκλυσης σκόνης η οποία μπορεί να έχει σημαντικές αλλά παροδικού χαρακτήρα επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα της περιοχής.

Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Απώλεια χλωρίδας και πανίδας και αλλαγή των χαρακτηριστικών των βιότοπων που απαντώνται στους υπό μεταφορά ΧΑΔΑ, αναμένεται να προκύψουν από τις εργασίες συλλογής των απορριμμάτων, και από τις εργασίες αποκατάστασης των ΧΑΔΑ. Στην ΜΕΕΠ, δεν περιγράφεται επαρκώς, ούτε αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση (χλωρίδα, πανίδα, κλπ.) για κάθε περιοχή ΧΑΔΑ, ενώ σημειώνεται ότι οι περιοχές είναι ήδη υποβαθμισμένες λόγω της μακροχρόνιας λειτουργίας των ΧΑΔΑ.

Επιπτώσεις στο τοπίο

Οι επιπτώσεις στο τοπίο και τα πιθανά προβλήματα αισθητικής ρύπανσης μπορούν να προκύψουν από τη συσσώρευση των υλικών στο χώρο του εργοταξίου και τη μετακίνηση το εξοπλισμού στο οδικό δίκτυο. Αισθητική ρύπανση θα αποτελέσει ο χώρος του εργοταξίου, όπου θα παρουσιάζεται μεγάλη κινητικότητα οχημάτων και μηχανημάτων. Η ορθολογική διαχείριση και οργάνωση του εργοταξίου θα ελαχιστοποιήσει την πιθανότητα επιπρόσθετης επιβάρυνσης της αισθητικής του τοπίου.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Ο θόρυβος και δονήσεις αναμένεται ότι θα αυξηθούν κατά τις εργασίες αποκατάστασης, χωρίς όμως να ξεπερνούν τα συνιστάμενα όρια εκθέσεως σε θόρυβο που ορίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Αναμένονται επίσης πιθανές επιπτώσεις στην οδική κυκλοφορία κατά τις εργασίες αποκατάστασης.

Οι επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια λειτουργίας των αποκατεστημένων ΧΑΔΑ, αφορούν μεταξύ άλλων τις ακόλουθες :

Επιπτώσεις στο έδαφος

Αναμένεται να επηρεαστεί το ανάγλυφο και η μορφολογία του εδάφους λόγω των εργασιών αποκατάστασης των ΧΑΔΑ. Το ανάγλυφο των χώρων είναι ήδη αλλοιωμένο από την μακροχρόνια λειτουργία τους. Η υλοποίηση του έργου αναμένεται να επιφέρει θετικές επιπτώσεις στην ποιότητα του εδάφους, λόγω του τερματισμού απόρριψης της ανεξέλεγκτης διάθεσης των αποβλήτων.

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Η ποιότητα των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων αναμένεται να βελτιωθεί μετά την αποκατάσταση των ΧΑΔΑ. Ο απορριμματικός σωρός θα απομονωθεί από τα όμβρια ύδατα που δεν θα έρχονται σε επαφή με τις αποθέσεις απορριμμάτων. Είναι σημαντικό κατά τη μετέπειτα φροντίδα του έργου να καθοριστούν κατάλληλα προγράμματα παρακολούθησής και ελέγχου όλων των παραμέτρων που συντελούν στην αποτελεσματική λειτουργία των αποκαταστημένων χώρων.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Μετά την αποκατάσταση των ΧΑΔΑ αναμένεται βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας. Τυχόν οχληρές οσμές θα μειωθούν και σταδιακά θα εξαλειφθούν. Πιθανόν να υπάρχει πηγή σκόνης μετά την αποκατάσταση αν δεν ληφθούν μέτρα αντιμετώπισης της διάβρωσης της στρώσης του φυτοχώματος.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Μετά την υλοποίηση του έργου προβλέπονται θετικές επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον, με την εξάλειψη των οσμών και τη μείωση του κυκλοφοριακού φόρτου που υπάρχει μέχρι σήμερα για την μεταφορά απορριμμάτων.

6. Προτεινόμενα μέτρα περιορισμού/ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων κατά την κατασκευή του έργου, σύμφωνα με την ΜΕΕΠ

- Το εργοτάξιο στους χώρους ΧΑΔΑ θα πρέπει να οριοθετηθεί και να περιφραχτεί.
- Το χρονοδιάγραμμα των εργασιών θα πρέπει να τηρείται ρητά προς αποφυγή οποιονδήποτε ατυχημάτων.
- Θα πρέπει να εφαρμόζεται σχέδιο δράσης αντιμετώπισης περιστατικών έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση διαρροών μηχανέλαιων και παρουσίας περιστατικού πυρκαγιάς.
- Οποιοσδήποτε συντηρήσεις οχημάτων/ μηχανημάτων θα πρέπει να πραγματοποιούνται μόνο σε συνεργεία συντηρήσεων.
- Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να προέρχονται από νόμιμα λατομεία και να φέρουν σήμανση CE σύμφωνα με τη χρήση τους.
- Για την μεταφορά των αποβλήτων σε ΧΑΔΑ προς αποκατάσταση θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν κλειστά φορτηγά οχήματα, ώστε να αποφεύγεται εκπομπή δυσάρεστων οσμών στο περιβάλλον.
- Θα πρέπει να τοποθετηθούν κάδοι για τον διαχωρισμό και απόρριψη των αποβλήτων.
- Τα απόβλητα θα πρέπει να απομακρύνονται αυθημερόν από το χώρο και θα πρέπει να μεταφέρονται σε εγκεκριμένες μονάδες διαχείρισης τους.
- Θα πρέπει να γίνεται ημερήσια επιθεώρηση του χώρου εντός και εκτός εργοταξίου για τυχόν διασκορπισμένα απόβλητα.
- Θα πρέπει να εφαρμόζονται τεκμηριωμένα σχέδια δράσης αντιμετώπισης περιστατικών διαρροών μηχανέλαιων και απορροών στραγγισμάτων κατά τις χωματοουργικές εργασίες.

- Κατά την εκτέλεση των χωματουργικών εργασιών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι καιρικές συνθήκες.
- Οι εργασίες μεταφοράς θα πρέπει να περιορίζονται αυστηρώς στις εργοστασιακές οδούς και στις οδούς όπου έχουν υποδειχθεί κατά το σχεδιασμό του έργου.
- Οι εργασίες που θα εκτελούνται σε ΧΑΔΑ που βρίσκονται σε περιοχές προστασίας με σημαντικά είδη και οικότοπους, θα πρέπει να γίνονται κατόπιν ενημέρωσης και την πιστή εφαρμογή οποιωνδήποτε μέτρων καθορίσουν οι Αρμόδιες Αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, προς αποφυγή διαταραχών στο οικοσύστημα και επηρεασμό των ειδών.
- Κατά τις εργασίες αποκατάστασης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εποχικές ανάγκες των ειδών πανίδας των προστατευόμενων περιοχών, με σκοπό την αποφυγή διαταραχών του συστήματος αναπαραγωγής και φωλαιοποίησης τους.
- Ιδιαίτερη προσοχή κατά την εκτέλεση του ΠΕ θα πρέπει να δοθεί στα τεμάχια των ΧΑΔΑ, τα οποία γεινιάζουν ή διέρχεται εντός τους υδατόρεμα. Στο σημείο του υδατορέματος θα πρέπει να τοποθετηθεί σήμανση για ενημέρωση των εργαζομένων, καθώς και να δοθούν οδηγίες αποφυγής παρεμβάσεων σε αυτό.
- Θα πρέπει να γίνει εκπαίδευση και ενημέρωση του προσωπικού για τα σχέδια δράσης αντιμετώπισης περιστατικών έκτακτης ανάγκης και τα μέτρα πρόληψης και προστασίας από τους κινδύνους που εντοπίζονται στους χώρους των ΧΑΔΑ.

7. Θέση της Περιβαλλοντικής Αρχής

Κατά τη διάρκεια της ολοκληρωμένης εξέτασης των περιβαλλοντικών παραμέτρων του έργου, η Περιβαλλοντική Αρχή έλαβε υπόψη τη ΜΕΕΠ, τις προδιαγραφές και άλλα στοιχεία από την κατασκευή και λειτουργία παρόμοιων έργων και τις θέσεις των μελών της Επιτροπής και άλλων εμπλεκόμενων φορέων και αρχών.

Επιπλέον, λήφθηκε σοβαρά υπόψη η αναγκαιότητα αποκατάστασης των ΧΑΔΑ, αφού ο τερματισμός λειτουργίας τους και η περιβαλλοντική αποκατάσταση των χώρων, αποτελεί ένα από τα έργα, τα οποία η Κύπρος είναι υποχρεωμένη να πραγματοποιήσει σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της αλλά και τις οδηγίες της Ε.Ε. και ειδικά του Άρθρου 16 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 1999/31/ΕΚ για τον περιορισμό της παραγωγής μεθανίου από τους χώρους υγειονομικής ταφής, συμπεριλαμβανομένων και των ανεξέλεγκτων χώρων απόρριψης.

Μετά από συναξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή συνηγορεί στο εν λόγω έργο καθώς έχει διαμορφώσει τη θέση ότι αυτό θα μπορούσε να αναβαθμίσει τους υποβαθμισμένους ΧΑΔΑ με περιβαλλοντικά αποδεκτό τρόπο, με την προϋπόθεση τήρησης των όρων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι.

Δημήτρης Κουτρουκίδης
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. : 02.10.011.011.014
Ημερομ. : 13/ 01/ 2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

«ΜΕΕΠ για τη μεταφορά προς αποκατάσταση 34 χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) της Επαρχίας Λεμεσού»

Αρ. Φακέλου ΤΑΥ: 2.12.038.016.07.01

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Όροι που πρέπει να τηρηθούν πριν τις εργασίες αποκατάστασης των ΧΑΔΑ

1. Πριν την έναρξη εργασιών και μεταφορά των απορριμμάτων των 27 αυτών ΧΑΔΑ, να έχει εκπονηθεί και εγκριθεί από το Τμήμα Περιβάλλοντος Έκθεση Υποβάθρου (Environmental Baseline Survey - EBS), για τα υπόγεια και επιφανειακά ύδατα στην περιοχή του ΧΑΔΑ «Βατί» και επίσης στο φράγμα Πολεμιδίων, σύμφωνα με τον όρο 2 στην Ενότητα Α της ταυτάριθμης Περιβαλλοντικής Έγκρισης για τον ΧΑΔΑ «Βατί» ημερομηνίας 10.01.20. Ο όρος αυτός θεωρείται ουσιώδης.
2. Πριν τη μεταφορά στον ΧΑΔΑ «Βατί» απορριμμάτων από τους 27 ΧΑΔΑ, να εγκριθεί, η έκθεση μετρήσιμων δεδομένων που ζητήθηκε στα πλαίσια της περιβαλλοντικής έγκρισης του ΧΑΔΑ «Βατί» σύμφωνα με τον όρο 1 στην Ενότητα Α της ταυτάριθμης Περιβαλλοντικής Έγκρισης για τον ΧΑΔΑ «Βατί» ημερομηνίας 10.01.20. Ο όρος αυτός θεωρείται ουσιώδης.
3. Πριν την έναρξη των εργασιών και την οριστικοποίηση των τελικών έργων αποκατάστασης, να αποσταλεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος για έγκριση, το τελικό Διαχειριστικό Σχέδιο Εργοταξίου για κάθε ένα από τα 34 ΧΑΔΑ. Το εν λόγω σχέδιο να περιλαμβάνει τα παρακάτω. **Ο όρος αυτός θεωρείται ουσιώδης:**
 - Να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ.
 - Να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης στερεών και υγρών αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.).
 - Να περιγράφει αναλυτικά το σχεδιασμό των εργασιών στα τεμάχια των ΧΑΔΑ τα οποία εμπίπτουν σε περιοχές Natura 2000 ή διέρχονται διαμέσου τους υδατορέματα και να αποτυπώνει τυχόν προσωρινές προσβάσεις που θα απαιτηθούν.
4. Να διαπιστωθεί για όλα τα ΧΑΔΑ η τυχόν παρουσία ειδών και οικοτόπων Κοινοτικού Ενδιαφέροντος, που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα του Νόμου Αρ.153(Ι)/2003 περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής, όσο και είδη που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα του Νόμου Αρ. 152(Ι)2003, περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων.

Επίσης, να ελεγχθεί η τυχόν παρουσία και φυτών που περιλαμβάνονται στο Κόκκινο Βιβλίο της Κύπρου. Τα πιο πάνω στοιχεία συνοδευόμενα από εφαρμόσιμα μέτρα προστασίας/ διαχείρισης, να αποσταλούν για έγκριση στην Περιβαλλοντική, πριν την έναρξη των εργασιών αποκατάστασης. **Ο όρος αυτός θεωρείται ουσιώδης.**

5. Πριν την έναρξη των εργασιών, να ενημερωθεί το Τμήμα Περιβάλλοντος, το Τμήμα Δασών και η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας ούτως ώστε αν κρίνουν απαραίτητο να είναι παρόντες κατά την έναρξή τους.
6. Το Τμήμα Περιβάλλον επιφυλάσσεται να προσθέσει επιπρόσθετους όρους σε περίπτωση που κατά την αξιολόγηση του τελικού διαχειριστικού σχεδίου αποκατάστασης, κριθεί απαραίτητο. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**

Ενότητα Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά τις εργασίες αποκατάστασης του χώρου

1. Γενικοί Όροι

- 1.1. Οι εργασίες αποκατάστασης να περιοριστούν μόνο εντός των χώρων όπου βρίσκονται οι 34 ΧΑΔΑ. Να μην γίνει καμία επέμβαση στα γύρω τεμάχια και στον περιβάλλοντα χώρο, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις όπου οι ΧΑΔΑ εμπίπτουν εντός ή γειτνιάζουν με περιοχές Natura 2000. Να αποφευχθεί η επιχωμάτωση των τεμαχίων των ΧΑΔΑ που βρίσκονται εντός περιοχών Natura 2000. **Ο όρος αυτός θεωρείται Ουσιώδης**
- 1.2. Να τηρηθούν οι πρόνοιες των περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Χώροι Υγειονομικής Ταφής) Κανονισμών του 2003, ΚΔΠ 562/2003.
- 1.3. Να ετοιμαστεί κατάλληλο πρόγραμμα για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Περιβαλλοντικής Έγκρισης, και η ικανότητα του προσωπικού για την αντιμετώπιση ατυχημάτων διαρροής επικίνδυνων ουσιών.
- 1.4. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης των έργων, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος ή στη θάλασσα, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.
- 1.5. Μετά το πέρας των εργασιών αποκατάστασης των ΧΑΔΑ να γίνει απομάκρυνση τυχόν εργοταξίων και αποκατάσταση όλων των εργοταξιακών χώρων.
- 1.6. Τα υλικά επιχωμάτωσης που θα χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να προέρχονται από αδειοδοτημένα λατομεία, σε συνεννόηση με το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης.
- 1.7. Προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν επιπτώσεις κατά την περίοδο αναπαραγωγής ή/και μετανάστευσης ειδών ορνιθοπανίδας, να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας για τα Άγρια Πτηνά (79/409/ΕΟΚ). Η έναρξη οποιωνδήποτε χωματουργικών εργασιών και εκχέρσωση βλάστησης να γίνει εκτός της αναπαραγωγικής περιόδου, δηλαδή να μην εμπίπτει εντός Φεβρουαρίου-μέσα Ιουλίου. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**
- 1.8. Να γίνει τοπιοτέχνηση των ΧΑΔΑ κατά περίπτωση, μετά από συνεννόηση με το Τμήμα Δασών, με κατάλληλα φυτά της περιοχής με πλούσιο ριζικό σύστημα για συγκράτηση των επιχωμάτων. Επίσης, μπορούν να χρησιμοποιηθούν αυτόχθονα είδη της τοπικής θαμνώδους βλάστησης στα πρηνή των επιχωμάτων – ορυγμάτων.

2. Όροι για την προστασία του εδάφους

- 2.1. Στους χώρους των εργοταξίων οι πρώτες ύλες όπως καύσιμα, λιπαντικά, χημικά και λοιπά, καθώς επίσης και τα υγρά επικίνδυνα απόβλητα, να αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία/ δεξαμενές σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Οι δεξαμενές αποθήκευσης των εν λόγω ουσιών να βρίσκονται τοποθετημένες σε δευτερεύουσες δεξαμενές (tank in tank) των οποίων η χωρητικότητα να είναι 10% μεγαλύτερη της πρωτεύουσας

δεξαμενής. Οι χώροι αυτοί, να παρουσιάζονται στο Σχέδιο Εργοταξίου. **Ο όρος αυτός θεωρείται ουσιώδης.**

- 2.2. Σε περίπτωση διαρροής επικίνδυνων ουσιών (π.χ. καυσίμων, λιπαντικών ελαίων, κλπ) στο έδαφος, θα πρέπει αμέσως να διεξάγονται εργασίες αποκατάστασης. Συγκεκριμένα, θα πρέπει η περίσσεια ποσότητα υγρού που δεν απορροφήθηκε από το έδαφος να συλλεχθεί με τη χρήση απορροφητικών υλικών και να γίνει εκσκαφή στο απαραίτητο βάθος ώστε να αφαιρεθεί όσο έδαφος έχει ρυπανθεί. Μετά τη χρήση τους, τα απορροφητικά υλικά και το ρυπασμένο χώμα, να αποθηκεύονται σε στεγανούς περιέκτες και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016. **Ο όρος αυτός θεωρείται ουσιώδης.**
- 2.3. Να γίνει κατάλληλη διευθέτηση των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών με μέσα όπως προστατευτικές τάφρους ή άλλα ώστε να αποφεύγεται η διασπορά στερεών σωματιδίων.
- 2.4. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών και αποβλήτων εκτός των εργοταξίων. Η αποθήκευση των υλικών κατασκευής και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.
- 2.5. Να αποφεύγονται οι οποιεσδήποτε εργασίες συντήρησης των οχημάτων, καθώς και ο ανεφοδιασμός τους με καύσιμα και η αλλαγή λιπαντικών ελαίων στον χώρο λειτουργίας του έργου.
- 2.6. Να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα διαμορφούμενα πρηνή και την ευστάθειά τους, ιδιαίτερα στις κλίσεις και στο μήκος των πρηνών ώστε να αποκλειστούν οποιασδήποτε κατολισθήσεις. **Ο όρος αυτός θεωρείται ουσιώδης.**

3. Όροι για την προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων

- 3.1. Να αποφεύγονται εργασίες μεταφοράς των απορριμμάτων ή χηματοουργικών εργασιών κατά τις περιόδους έντονων βροχοπτώσεων, ώστε αυτά να μην αναδεύονται κατά την προαναφερθείσα περίοδο με αποτέλεσμα να παραμένουν εκτεθειμένα στα όμβρια ύδατα, και να δημιουργείται αχρείαστο επιπρόσθετο ρυπαντικό φορτίο προς διαχείριση. **Ο όρος αυτός θεωρείται ουσιώδης.**
- 3.2. Κατά τις εργασίες μεταφοράς των αποβλήτων θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ώστε να μην υπάρχουν εκτεθειμένα στα όμβρια ύδατα απόβλητα τα οποία να αυξήσουν τις ποσότητες στραγγισμάτων που θα καταλήγουν στα υπόγεια και επιφανειακά νερά της περιοχής.
- 3.3. Απαγορεύεται η τοποθέτηση και αποθήκευση αδρανών, χημικών ουσιών, πρώτων υλών και αποβλήτων σε χώρους που βρίσκονται κοντά σε υδάτινα σώματα ή και παρακείμενα υδατόρεματα. **Ο όρος αυτός θεωρείται ουσιώδης.**
- 3.4. Στις κοίτες αργακιών και απότομων πλαγιών, οι εργασίες αποκατάστασης να γίνονται κατά προτίμηση με χειρωνακτικά μέσα.
- 3.5. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- 3.6. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων θα πρέπει να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

4. Όροι για την προστασία της ατμόσφαιρας

4.1. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την καταστολή της σκόνης και συγκεκριμένα:

- να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης,
- τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 km/ ώρα) στους χωμάτινους δρόμους,
- κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς,
- να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται,
- όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 24 Km/ώρα, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού,
- η μεταφορά των αδρανών υλικών να γίνεται με σκεπασμένα φορτηγά οχήματα,
- εναπόθεση των αδρανών υλικών σε σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η αιώρηση κονιορτού,
- οι εξατμίσεις όλων των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος.

4.2. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων. **Ο όρος αυτός θεωρείται ουσιώδης.**

5. Όροι για την ελαχιστοποίηση του θορύβου

5.1. Να εφαρμοστεί πρόγραμμα εκτέλεσης των εργασιών αποκατάστασης και των δρομολογίων των οχημάτων απομάκρυνσης των υλικών, εντός των καθορισμένων ωρών εργασίας.

5.2. Όπου είναι εφικτό θα προτιμείται η χρήση εξοπλισμού με την χρήση υδραυλικών συστημάτων αντί κρουστικών.

5.3. Όλος ο εξοπλισμός του εργοταξίου και τα οχήματα να συντηρούνται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή τους, και θα κατασιγαστούν όποτε απαιτείται και είναι τεχνικά δυνατόν, ώστε αποτραπεί η εκπομπή υψηλής στάθμης θορύβου λόγω κακής κατάστασης λειτουργίας, ενώ θα διακόπτεται η λειτουργία τους όποτε δεν χρησιμοποιούνται.

5.4. Όλοι οι εργολάβοι και υπεργολάβοι που θα χρησιμοποιηθούν να είναι εξοικειωμένοι με την τρέχουσα νομοθεσία για την προστασία από το θόρυβο και η εφαρμογή από μέρους τους των βέλτιστων πρακτικών για τη μείωση του θορύβου θα αποτελεί προϋπόθεση για την συμμετοχή τους στα έργα αποκατάστασης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ. Γενικοί όροι για την παρακολούθηση και επιτήρηση του αποκατεστημένων χώρων (Environmental Monitoring)

1. Για την μετέπειτα φροντίδα των αποκατεστημένων χώρων, για ορισμένο χρονικό διάστημα (ετησίως για χρονική διάρκεια μέχρι 5 χρόνια) να γίνει παρακολούθηση, καταγραφή και αξιολόγηση της τοπογραφίας του ανάγλυφου της περιοχής καθώς και έλεγχος των καθιζήσεων/μετατοπίσεων/ρηγματώσεων των ΧΑΔΑ.
2. Να γίνεται προστασία του χώρου έναντι ανεπιθύμητων ανθρωπογενών παρεμβάσεων, όπως απόρριψη αποβλήτων κ.α.

3. Να γίνεται παρακολούθηση, προστασία και υποστήριξη της φυσικής διαδικασίας φυτοκάλυψης του χώρου.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
13.01.20

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Θέσεις άλλων Τμημάτων και Φορέων :

1. Διεύθυνση Ελέγχου Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

Με επιστολή ημερομηνίας 24.09.19 επισημαίνει ότι το έργο θα έχει αυξημένο κόστος και χρόνο εκτέλεσης, σε σχέση με το κόστος και χρόνο που δηλώθηκε στο Τμήμα Δημοσίων Έργων. Καταλήγει με την εισήγηση όπως οι οριστικές αποφάσεις για την υλοποίηση του έργου, προγραμματιστούν και ληφθούν πριν από την προσφοροδότηση του, ώστε να μην απαιτηθούν οποιεσδήποτε τροποποιήσεις μετά την κατακύρωση και υπογραφή της Σύμβασης για κατασκευή του έργου

2. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων

Σε απαντητική επιστολή προς τη Διεύθυνση Ελέγχου Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ημερομηνίας 15.10.19, η οποία κοινοποιήθηκε στο Τμήμα Περιβάλλοντος αναφέρεται ότι γίνεται χειρισμός των θεμάτων κόστους και χρόνου των κατασκευαστικών εργασιών, σε συνεννόηση με την Ε.Π.Σ.Α.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2020